

UUDENMAAN KIERTOTALOUSHURROS

• JAKAMISTALOUS JA TILOJEN KESTÄVÄ KÄYTTÖ

Uudenmaan kiertotalousmurrosareena kokosi yhteen kansalaisyhteiskunnan ja pienyritysten toimijoita Uudenmaan Kiertotalouslaakson toimintaan. Murrosareenatyöpajojen aiheena oli jakamistalous ja tilojen kestävä käyttö. Konkreettisenä tuloksena kehitettiin toimintamalli kansalaistoimijoiden sosiaalisen vaikuttavuuden arviointiin, jota sovellettiin kokeiluna yhden kansalaistoimijan kanssa. Arvioinnista saadut tulokset auttavat kansalaistoimijoita perustelemaan toimintansa sosiaalisen arvon esimerkiksi hakiessaan rahoitusta tai tiloja kunnalta ja muilta tahoilta.

MURROSAREENAN OSALLISTUJAT

Mukana oli lähes 30 osallistujaa, jotka edustivat monipuolisesti alueen kuntia, aluehallintoa, järjestöjä, yhdistyksiä, pieniä yrityksiä sekä korkeakouluja.

TUNNISTETUT HAASTEET

Keskusteluissa tunnistettiin seuraavat haasteet:

1. Miten edistää asennemuutosta ja arvioida jakamistalouden ja tilojen kestävä käytön yhteiskunnallista vaikuttavuutta?
2. Kuinka käyttää olemassa olevaa rakennettua ympäristöä nykyistä tehokkaammin?
3. Miten edistää uusia ruohonjuuritason jakamistalouskokeiluja?

PROSESSISTA

Yksi murrosareenaprosessin tavoitteista oli sitouttaa kansalaisyhteiskunnan toimijat Uudenmaan Kiertotalouslaakson toimintaan. Kiertotalouslaakso on innovaatioekosysteemi, joka koostuu alueella toimivista asiantuntijaorganisaatioista, kunnista, yrityksistä ja tutkimuslaitoksista, joiden tavoitteena on systeminen muutos ja uudet kiertotalouteen pohjaavat liiketoimintamahdollisuudet.

Työskentelyä oli tukemassa Demos Helsingin asiantuntijat. Ensimmäisen työpajan pohjana hyödynnettiin We make transition! -hankkeessa aikaisemmin luotua Itämeren alueen kestävyysvisiota. Osallistujat ehdottivat tarkennuksia vision ja laativat konkreettisia tavoitteita vision pohjalta. Tavoitteet olivat: 1) Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyön tiivistäminen jakamistalouden edistämiseksi 2) Tilojen monikäyttöisyyden ja kestävä käytön edistäminen 3) Rakennusten käyttöä tuplaaminen 50 vuodesta sataan vuoteen.

Toisessa työpajassa osallistujat jaettiin kolmeen ryhmään, jotka työskentelivät yhden tavoitteen parissa. Kolmannessa työpajassa työstettiin toimenpide-ehdotuksia. Osallistujia kannustettiin pohtimaan oman organisaationsa roolia toimenpide-ehdotusten ja uusien kokeilujen toteuttamisessa. Lopuksi osallistujat äänestivät yhden kokeilun hankkeen toteutettavaksi. Työpajojen pohjalta laadittiin murrosagenda, sisältäen suositukset ja toimenpide-ehdotukset, jotka osallistujat hyväksyivät jälkikäteen sähköpostitse.

UUDENMAAN KIERTOTALOUSHMURROS

- JAKAMISTALOUS JA TILOJEN KESTÄVÄ KÄYTTÖ

Uudenmaan liitto käynnisti tapahtumasarjan järjestämisen alueen kunnille ja kansalaisyhteiskunnan toimijoille. Ensimmäinen tapahtuma järjestettiin keväällä 2025. Puhujat ja osallistujat saavat tapahtumissa mahdollisuuden jakaa käytännön vinkkejä tilojen kestävästä käytöstä edistämiseen.

TULOKSET

Prosessin välittömänä tuloksena syntyi osallistujien äänestämänä toimintamalli sosiaalisen vaikuttavuuden arvioinnille, jota pilotoitiin yhden yhdistyksen kanssa. Toimintamallin tarkoituksena on osoittaa, miksi voittoa tavoittelemattomien toimijoiden tukeminen on arvokasta. Sen avulla kerätään uutta tietoa, jota pyritään levittämään laajasti ja sisällyttämään osaksi toimijoiden pysyvää toimintaan.

Murrosareenaprosessin tuloksena laadittiin seuraavat suositukset, joista viestitään Uudenmaan alueen kunnille:

- Jakamistalouden edistäminen vaatii yhteistyötä ja verkostoja kokemusten sekä hyvien käytäntöjen jakamiselle. Tarkat tiedot ja vinkit kuinka laatia jakamistalouteen liittyviä hankinta-asiakirjoja ovat myös tarpeellisia.
- Pitkän tähtäimen sosiaalinen vaikuttavuus on arvioitava ja otettava huomioon, kun punnitaan jakamistalousohjelmien ja rakennusten kestävästä ja monipuolisesta käytöstä tuottamia kustannuksia ja hyötyjä.
- Kansalaisyhteiskunnan toimijoille on tarjottava mahdollisuus osallistua päätöksentekoon liittyen rakennusten yhteiseen käyttöön. Vahvempi omistajuuden tunne motivoi osallistumaan oman elinympäristönsä huoltoon ja ylläpitoon.

"Avointa mielipiteiden vaihtoa yhteiskunnan eri toimijoiden kesken. Vaikka ei oltu asioista samaa mieltä, niin keskusteltiin miksei oltu. [...] Kuitenkin päämäärä oli kaikille yhteinen."

LISÄTIETOJA

Miranda Sundholm, Uudenmaan liitto

